

**UCHWAŁA NR XLIV/304/14
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 23 stycznia 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Lipowica

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późniejszymi zmianami) oraz § 10 ust.2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. z 2013 r., poz. 501), Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

§ 1. Zatwierdza „ Plan odnowy miejscowości Lipowica” przyjęty 17 stycznia 2014 r. przez Zebranie Wiejskie Mieszkańców Lipowica, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LV/319/10 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 16 lipca 2010 r. w sprawie uchwalenia planu odnowy miejscowości Lipowica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dzedzic

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI LIPOWICA

Lipowica styczeń 2014

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. WPROWADZENIE.. ..	4
3. DIAGNOSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO.....	5
3.1 Położenie Administracyjno – Geograficzne.....	5
3.2 Historia.....	6
4. POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE.....	8
5. DEMOGRAFIA.....	9
6. GOSPODARKA.....	10
6.1 Bezrobocie.....	12
7. INFRASTRUKTURA.....	15
7.1 Infrastruktura drogowa.....	15
7.2 Identyfikacja problemów.....	15
7.3 Kanalizacja i gospodarka wodno – ściekowa.....	15
7.4 Wodociągi.....	16
7.5 Energetyka.....	16
8. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI LIPOWICA	17
9 OPIS i CHARAKTERYSTYKA OBSZARU	19
10. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI LIPOWICA.....	20
10.1 Czynniki wewnętrzne	20
10.2 Czynniki zewnętrzne.....	21
11. PLAN DZIAŁAŃ.....	21
12. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE PLANU.....	22
13. PODSUMOWANIE.....	22

1. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, i kolejnych okresach programowania, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Dukla przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Lipowica.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest przede wszystkim podniesienie standardu życia i pracy we wskazanej miejscowości poprzez m.in. realizację określonych priorytetowych inwestycji. Planowane przedsięwzięcia mają zaktywizować mieszkańców do działań pro-społecznych, a w konsekwencji przyczynić się do podniesienia atrakcyjności całej miejscowości. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty z zakresu:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
  - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
  - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów;
7. kształtowania centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, chodników lub oświetlenia publicznego;
8. zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości
9. wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych w celu uporządkowania terenu w miejscowości.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Lipowica jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, mocne i słabe strony miejscowości czyli analizę SWOT, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z harmonogramem działań.

Plan odnowy miejscowości Lipowica to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2014-2021. Podstawą opracowania planu jest

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego przyjęty Uchwałą nr XXX/195/05 Rady Miejskiej w Dukli.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

2. WPROWADZENIE

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości i przy udziale przedstawicieli gminy. Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

1. plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.
4. tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań

partnerskich tak, aby uzyskać efekt synergii, przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

3. DIAGNOSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO

3.1 Położenie Administracyjno-Geograficzne

Wieś Lipowica jest jedną z 22 miejscowości wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy Dukla, położonej w południowej części województwa podkarpackiego, (przy granicy z Republiką Słowacką) w powiecie krośnieńskim. Poniższa mapa ukazuje położenie miejscowości Lipowica na tle Gminy Dukla.

Wieś zajmuje powierzchnię ok. 255 ha (stan na dzień 31.12.2009r.). Obejmuje środkową część Beskidu Niskiego i należy do pasma Beskidu Dukielskiego. Beskid Dukielski

ma urozmaicone ukształtowanie powierzchni. Występują tu obok siebie pasma o układzie tzw. rusztowym, wzniesienia wyspowe, wyniosłe i ostre grzbiety oraz szerokie wały górskie. Urozmaicenie powierzchni jest konsekwencją zróżnicowanej budowy geologicznej regionu. Beskid Dukielski zbudowany jest ze skał osadowych – głównie piaskowców, łupków i zlepieńców – powstałych na dnie głębokiego morza istniejącego w górnej kredzie i paleocenie. Zjawiskiem charakterystycznym dla utworów fliszowych są osuwiska. Osuwiska najczęściej występują w czołowym obszarze jednostki dukielskiej, np. na północnych stokach Cergowej, na wschodnich stokach Mszany. Często towarzyszą im jaskinie szczelinowe. W Beskidzie Dukielskim skupiają się one w masywie Kilanowskiej i Cergowej. Klimat kształtowany jest przez masy powietrza polarnomorskiego (63% dni w roku). W związku ze znacznym obniżeniem Karpat występują tu silne wiatry typu fenowego tzw. dukielskie, wiejące z południa lub południowego-zachodu wzdłuż ciągów dolin. Występują w okresie jesienno-zimowym, są ciepłe i suche, a ich prędkość dochodzi do 20 m/s.

Miesiącem najchłodniejszym jest luty (średnio $-5,2^{\circ}\text{C}$), najcieplejszym – lipiec ($+15,7^{\circ}\text{C}$). Maksimum opadów przypada na lipiec, a minimum na styczeń. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi średnio 90 dni w roku.

3.2 Historia

Lipowica - wieś w Polsce położona w województwie podkarpackim, w powiecie krośnieńskim, w gminie Dukla. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa krośnieńskiego.

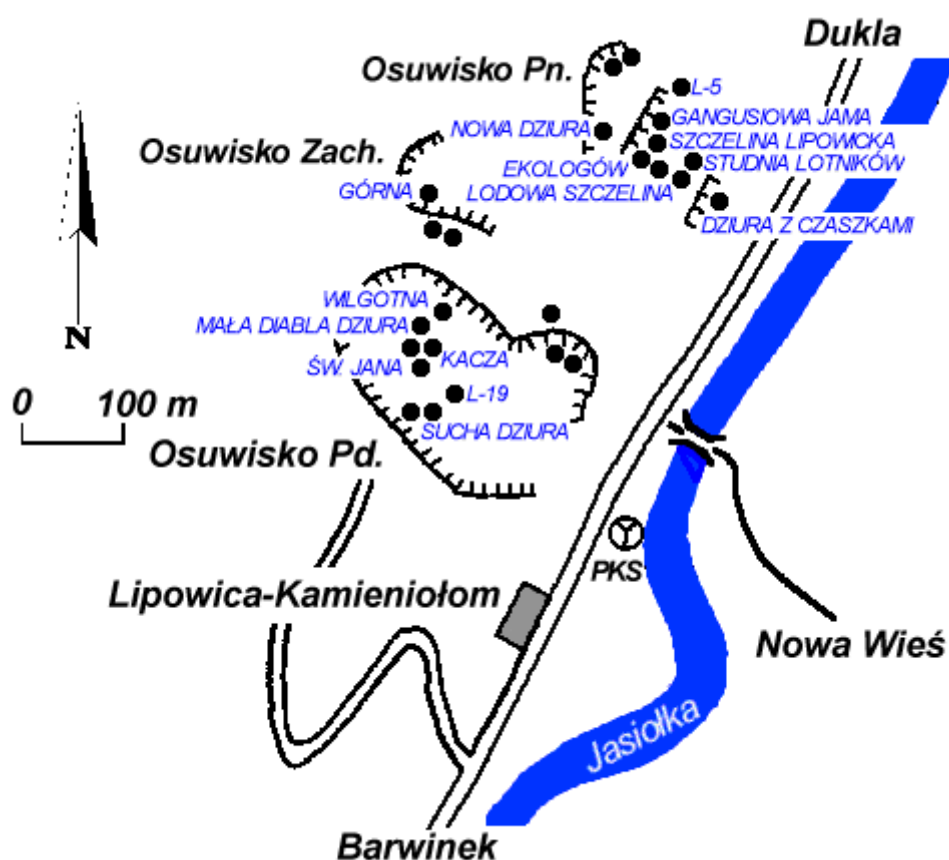
Lipowica jest to niewielka wieś położone wśród wzniesień Beskidu Dukielskiego, nad rzeką Jasiołką, u podnóża Cergowej, ok. 22 km od Krosna i 15 km od przejścia granicznego w Barwinku. Wieś została założona w XIV wieku, a najstarszy zapis o Lipowicy pochodzi z 1373 roku. Po raz pierwszy wieś wymieniana jest w dokumencie wydanym w dniu 17 sierpnia 1366 roku przez Kazimierza Wielkiego. Wystawiony we Włodzimierzu dokument zatwierdzał podział majątku kanclerza Janusza (Suchywilka) i darowanie części majątku swym bratankom. Dobrami Kanclerza podzielili się Janusz, Piotr i Mikołaj - synowie Jakuba Cztana z Kobylan. Przez pewien czas władali nią Cikowscy, a w XVI w. Oktawian Gucci potem władali tu właściciele Dukli.

Wieś położona jest przy szlaku handlowym, w najważniejszym miejscu przesmyku między górą Cergowa a Kalinowską dawała schronienie rozbójnikom napadającym na karawany kupieckie. Okoliczne lasy były dla Beskidników dodatkowym schronieniem, a liczne w okolicy jaskinie szczelinowe według tradycji ludowej były miejscem przechowywania ich łupów.

Na stokach góry Kilanowskiej na południe od wsi znajdują się wielkie kamieniołomy. Ich działalność doprowadziła w maju 1957 roku do osunięcia się zbocza, które trwało pięć i pół godziny i zatarasowało szosę z Dukli do Tylawy. Na tejże górze występuje skupisko jaskiń szczelinowych, które należą do najdłuższych w Beskidach. Do tej pory zinwentaryzowano aż 69 jaskiń i schroniska podskalne, skupione na bardzo małym obszarze. Największe wśród nich to: Jaskinia Słowiańska-Drwali (601 m długości i 24 m głębokości), Lodowa Szczelina (200 m długości), Gangusiowa Jama (190 m długości) oraz Szczelina Lipowicka (105 m długości).

Jaskinie Karpat Fliszowych długo nie cieszyły się zbytnim zainteresowaniem. Gwałtowny przyrost nowo poznanych jaskiń nastąpił dopiero w latach 80. i 90., w wyniku systematycznych prac inwentaryzacyjnych prowadzonych głównie przez speleologów z Bielska-Białej, Dębicy i Nowego Sącza. Do końca września 2002 r. na obszarze tym zinwentaryzowano 711 jaskiń o łącznej długości 10 563 m. Jedną z grup górskich, w których we wspomnianym okresie doszło do największych odkryć był Beskid Niski. Szczególnie bogate wyniki eksploracji i inwentaryzacji zanotowano na położonej w pobliżu Dukli Kilanowskiej (576 mm n.p.m.).

Rozmieszczenie jaskiń na Kalinowskiej

Jaskinie w Kilanowskiej występują na południowo-wschodnim stoku, na wysokości od ok. 400-450 m n.p.m. Położone są one w kilku skupieniach, związanych genetycznie z osuwiskami znajdującymi się nad nieczynnymi kamieniołomami w Lipowicy. Właścicielem kamieniołomów i prawie całego południowo-wschodniego osuwiskowego zbocza Kilanowskiej jest Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie. Podczas inwentaryzacji otwory jaskiń były oznaczane numerami, co bardzo ułatwia ich odnajdywanie, choć wiele numerów po kilku latach jest już niewidocznych. Nad ścianą najstarszego kamieniołomu, w północnej części stoku znajduje się rozległe Osuwisko Północne powstałe w 1957 r. Ma ono kształt podłużnej rynny mającej ponad 200 m długości i ok. 80 m szerokości. Od południowego zachodu osuwisko ograniczone jest ona pionową ścianą skalną o wysokości dochodzącej do 16 m. Zwraca również uwagę położona w

środkowej części osuwiska głęboka szczelina. Od północnego zachodu posiada ona ścianę kilkunastometrowej wysokości (Gangusiowa Turnia), natomiast po przeciwnej stronie szczelina ograniczona jest wałem okalającym nisze osuwiska.

Jaskinie w Kilanowskiej powstały w gruboławicowych piaskowcach cergowskich, należących do zewnętrznego fałdu jednostki dukielskiej. W podziale jaskiń, większość obiektów w Lipowicy należy do typu szparowego (*crevice type*), tylko niektóre partie jaskiń reprezentują typ blokowiskowy (*talus type*) lub typ szparowo-blokowiskowy (*crevice-talus type*). Formy jaskiniowe w osuwiskach na Kilanowskiej powstawały etapowo. Niektóre próżnie powstałe w najstarszych osuwiskach (przed eksploatacją kamieniołomu), były przemodelowywane w kolejnych fazach osunięć. Większość jaskiń powstała jednak w najmłodszych i gwałtownych osuwiskach w czasie eksploatacji kamieniołomu w Lipowicy. Jego niewłaściwa lokalizacja spowodowała zachwianie równowagi na zboczu, co było główną przyczyną zejścia tych osuwisk.. Zakończenie wydobywania piaskowca w końcu lat 70. oraz stopniowe wypełnianie wyrobiska materiałem płonny spowodowało, że obecnie zbocze się ustabilizowało i nie występują już większe ruchy masowe.

Z uwagi na duże i liczne otwory większość jaskiń w Kilanowskiej Górze jest prawie w całości wymrażana. Głębsze partie Gangusiowej Jamy, Lodowej Szczeliny posiadają mikroklimat statyczny, zimny. Nacieki lodowe zimą często uniemożliwiają przejście niektórych korytarzy w tych jaskiniach, a w Lodowej Szczelinie lód można spotkać jeszcze na początku lata.

4. POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

Główny ośrodek usługowy i administracyjny gminy, miasto Dukla wraz z powiązanymi z nim funkcjonalnie jednostkami osadniczymi Cergowa, Lipowica, Nadole, Teodorówka i Zboiska będą koncentrowały procesy rozwojowe związane z aktywnością ekonomiczną w tej strefie. Miejscowości te położone w południowym (przebiegającym z zachodu na wschód) paśmie zainwestowania uzupełniane będą od zachodu przez miejscowości Głojsce i Iwla oraz od wschodu przez miejscowość Jasionka. Pasma północne (również przebiegające z zachodu na wschód) obejmujące miejscowości Łęki Dukielskie, Wietrzno i Równe tworzyć będzie drugi biegun aktywności ekonomicznej w strefie gospodarczej. Oba pasma powiązane będą transportowo ciągiem projektowanej i modernizowanej krajowej drogi ekspresowej S-19; obecnie nr 9, tworzącej swoisty kręgosłup transportowy gminy. Położone wzdłuż projektowanej obwodnicy miejscowości Zboiska, Cergowa, Lipowica to tereny pod inwestycje strategiczne generujące nowe miejsca pracy, które będą miały zapewnioną bardzo dobrą dostępność transportową zarówno od strony pasma południowego jak i północnego. Drugim obszarem o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania strefy gospodarczej jest położony na północy, w granicach terenu górniczego „Bóbrka — Rogi” obszar restrukturyzacji i rekultywacji po eksploatacji ropy naftowej i gazu ziemnego. Po wyczerpaniu złóż, obszar ten powinien być przywrócony do obiegu gospodarczego poprzez działania rekultywacyjne. Wraz z wymienionym wyżej obszarem przygotowania terenów pod inwestycje strategiczne generujące nowe miejsca pracy, będą one głównymi miejscami zatrudnienia mieszkańców gminy. Kolejne istotne z punktu widzenia rozwoju gminy tereny w tej strefie to obszary potencjalnego rozwoju alternatywnych źródeł energii. Zlokalizowane na północ od dwóch głównych pasm zainwestowania, mogą stać się

źródłem czystej i taniej energii pobudzającej ich rozwój. Wyznaczone w tej strefie tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej obejmujące najbardziej korzystne bonitacyjnie i fizjograficznie gleby na terenie gminy, wraz z pozostałymi terenami rolniczymi mogą stanowić zaplecze surowcowe dla rozwoju przetwórstwa i konfekcjonowania płodów rolnych. Zlokalizowane w dolinie rzeki Jasiołka udokumentowane złoża surowców mineralnych, będą potencjalnym źródłem ich pozyskiwania w przyszłości.

Wieś Lipowica, z której po realizacji nowego przebiegu drogi ekspresowej S-19, zostanie wyeliminowany ruch tranzytowy, rozwijać się będzie głównie jako wyspecjalizowany ośrodek obsługi i zarządzania ruchem turystycznym w tej części Beskidu Niskiego. Uzupełnieniem tej funkcji będą: mieszkalnictwo, usługi komercyjne i usługi publiczne.

5. DEMOGRAFIA

Wieś Lipowica liczy 269 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2012r.) co stanowi 1,8% ogółu ludności Gminy Dukła.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Barwinek	260
2.	Cergowa	1356
3.	Chyrowa	103
4.	Dukła	2201
5.	Głojsce	794
6.	Iwła	747
7.	Jasionka	1228
8.	Lipowica	269
9.	Łęki Dukielskie	1662
10.	Mszana	272
11.	Nadole	492
12.	Nowa Wieś	173
13.	Olchowiec	63
14.	Ropniaka	10
15.	Równe	1956
16.	Teodorówka	1057
17.	Trzciana	225
18.	Tylawa	391
19.	Wietrzno	832
20.	Zawadka Rymanowska	236
21.	Zboiska	418
22.	Zydranowa	132
	Razem	14 877

6. GOSPODARKA

Obecna struktura podmiotowa gospodarki wsi jest wynikiem procesu transformacji systemowej. Zaznacza się to wyraźnym wzrostem sektora prywatnego. W chwili obecnej na terenie miejscowości znajduje się Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie Oddział w Lipowicy, produkcja materiałów budowlanych. Powstała w roku 1995 jako Rejon Eksploatacji Kamienia, następnie Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych. W roku 2003 w wyniku prywatyzacji na bazie majątku poprzedników została utworzona spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Od początku swego istnienia, działalność Przedsiębiorstwa obejmowała przede wszystkim wydobycie i przerób kruszyw mineralnych na potrzeby drogownictwa i budownictwa.

W zakładzie przeróbczym Kamieniołomu Lipowica produkowany jest szeroki asortyment materiałów kamiennych tj.:

- ✓ tłużeń
- ✓ kłińce
- ✓ grysy
- ✓ mieszanki na podbudowę dróg
- ✓ kamień łamany
- ✓ kamień normowany

Poza wymienionym zakładem w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej figurują 4 podmioty gospodarcze z tej miejscowości.(14.01.2014r)

6.1 Bezrobocie

W latach 2001 – 2007 liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie wykazywała tendencje spadkową od roku 2008 tendencja ta uległa zmianie i nie biorąc pod uwagę, wahań sezonowych ma tendencje wzrostową co można zaobserwować także biorąc pod uwagę dane dotyczące powiatu krośnieńskiego jak i samej Gminy Dukla za ostatnie lata .

1. Stopa bezrobocia na koniec maja 2012r.

Rejon	Stopa bezrobocia w %
Polska	12,6%
Woj. podkarpackie	15,3%
Powiat krośnieński łącznie z miastem Krosno	13,7%
<i>Powiat krośnieński</i>	<i>17,5%</i>
<i>Miasto Krosno</i>	<i>7,3%</i>

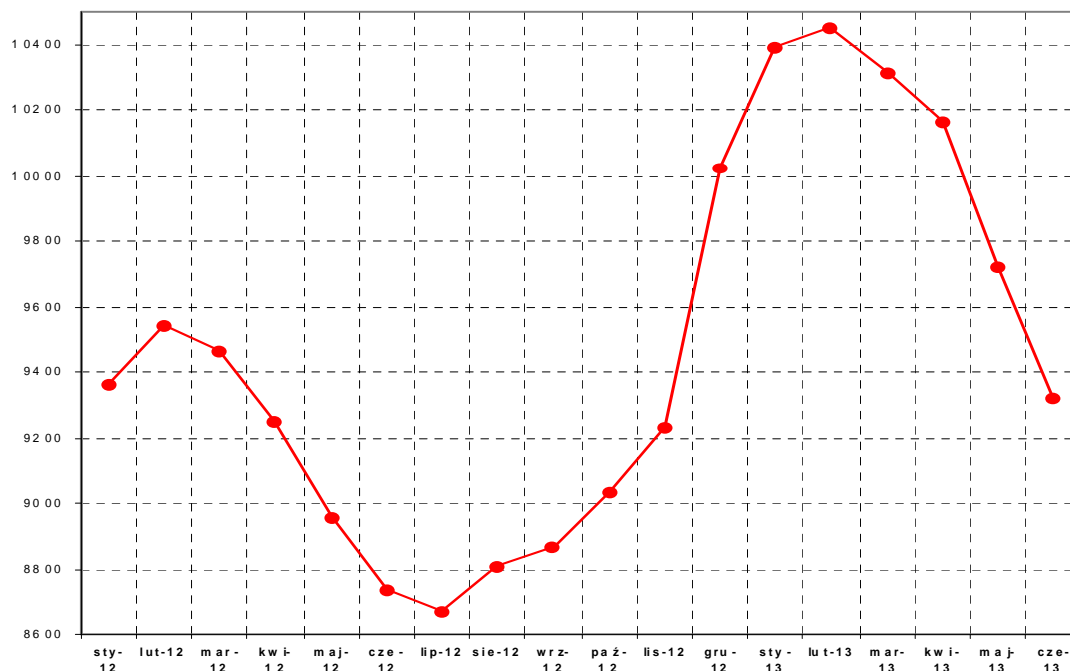
65454

2. Stopa bezrobocia na koniec maja 2013r.

Rejon	Stopa bezrobocia w %
Polska	13,5%
Woj. podkarpackie	15,9%
Powiat krośnieński łącznie z miastem Krosno	14,8%
<i>Powiat krośnieński</i>	<i>18,4%</i>
<i>Miasto Krosno</i>	<i>8,3%</i>

65454

3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Krosno w kolejnych miesiącach 2012-2013

Tab. 4 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie na czerwiec 2012.

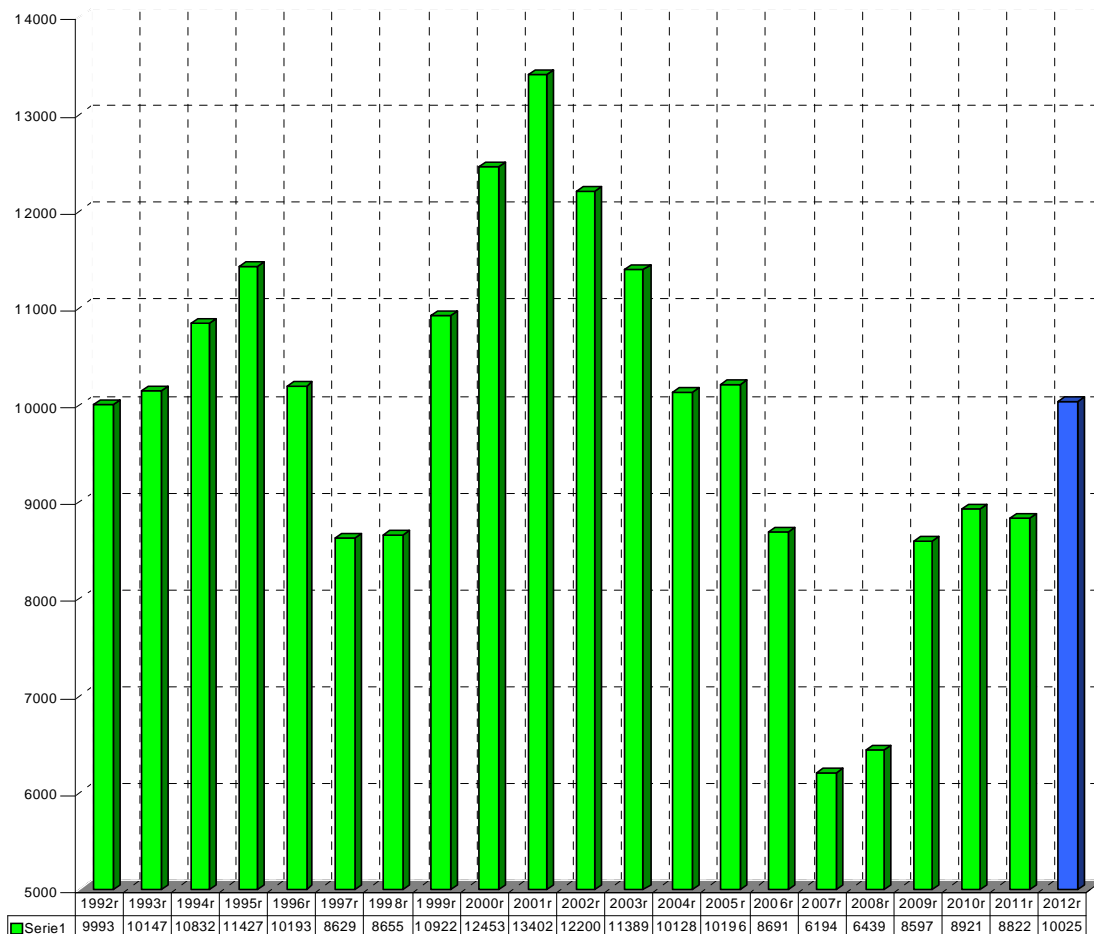
Rejon	Ogółem	Kobiety
Krosno	2258	1227
Powiat krośnieński	6478	3527
Rymanów miasto i gmina	757	421
<i>Dukla miasto i gmina</i>	978	521
<i>Jaśliska</i>	115	63
<i>Jedlicze miasto i gmina</i>	903	506
<i>Iwonicz miasto i gmina</i>	607	309
<i>Krościenko Wyżne</i>	339	169
Korczyna	626	342
<i>Wojaszówka</i>	503	278
<i>Miejsce Piastowe</i>	741	403
Chorkówka	909	515
Ogółem	8736	4754

Tab 5 .Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie czerwiec 2013*

Rejon	Ogółem	Kobiety
Krosno	2507	1330
Powiat krośnieński	6819	3576
Rymanów miasto i gmina	817	412
<i>Dukla miasto i gmina</i>	<i>1078</i>	<i>554</i>
<i>Jaśliska</i>	125	55
<i>Jedlicze miasto i gmina</i>	959	530
<i>Iwonicz miasto i gmina</i>	638	316
<i>Krościenko Wyżne</i>	346	184
Korczyna	625	324
<i>Wojaszówka</i>	518	277
<i>Miejsce Piastowe</i>	755	410
Chorkówka	958	514
Ogółem	9326	4906

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie w latach 1992 – 2012

Źródło danych PUP w Krośnie

7. INFRASTRUKTURA

7.1 Infrastruktura drogowa

Układ sieci komunikacyjnej wsi Lipowica (o charakterze mieszanym, rusztowo – promienistym) został ukształtowany w wyniku żywiołowego, historycznego rozwoju obszaru. Główny ciąg komunikacyjny wsi biegnie w kierunku Radom -Rzeszów- Barwinek. Układ sieci komunikacyjnej który stanowi jedna główna droga krajowa nr 9 Lipowicy jest zdeterminowany takimi czynnikami jak:

- a) położenie Lipowicy przy szlaku handlowym prowadzącym z Polski przez Przełęcz Dukielską na Węgry i kraje bałkańskie;
- b) możliwość rozwoju gminy zgodnie z konfiguracją terenu, głównie w dolinach.

7.2 Identyfikacja problemów

Wymieniona droga krajowa nr 9 uzupełniona drogami gminnymi stanowi węzeł powiązań komunikacyjnych w Lipowicy. Położenie miejscowości w węźle drogi krajowej, stanowi o jej atrakcyjności komunikacyjnej, poprzez łatwą i stosunkowo dobrą dostępność. Przebieg drogi nr 9 poprzez obszary zabudowy mieszkaniowej jest problematyczny ze względu na wysokie obciążenie ruchem tranzytowym. Drogi wsi pod względem technicznym są słabo dostosowane do potrzeb obecnego ruchu drogowego, są wąskie i z racji konfiguracji terenu bogate w podłużne spadki, ponadto charakteryzują się wysoką degradacją techniczną i niską wytrzymałością nawierzchni.

Zarówno drogi gminne publiczne jak i drogi dojazdowe występujące na terenie wsi wymagają modernizacji i przebudowy tak, aby można było je dostosować do obowiązujących normatywów i bezpieczeństwa użytkowników ruchu, poprzez wzmocnienie nawierzchni, wykonanie poszerzenia na łukach, poszerzenie jezdni oraz wykonanie przekrojów ulicznych z chodnikami dla pieszych.

Jednym z głównych problemów infrastruktury drogowej jest planowana modernizacja drogi krajowej nr 9 relacji Radom – Barwinek, która ma być rozbudowana i dzięki temu uzyskać status drogi ekspresowej. Jej korytarz ma ulec częściowemu przełożeniu na skorygowany przebieg. Planowany przebieg jest w konflikcie z istniejącymi powiązaniem funkcjonalnymi. Realizacja drogi ekspresowej, musi zabezpieczyć bezkolizyjne przejścia podstawowych dróg powiatowych i gminnych. Pozostałe połączenia powinny być zapewnione poprzez system wspomagających dróg równoległych do planowanej ekspresowej, które są inwestycją związaną z trasą ruchu szybkiego i mieszczą się w jej liniach rozdzielających.

7.3 Kanalizacja i gospodarka wodno - ściekowa

Systemem kanalizacyjnym z oczyszczalnią ścieków objęte jest miasto Dukla oraz graniczące z nią miejscowości Cergowa, Nadole, część Teodorówki oraz Jasionka. Z kanalizacji korzysta też część mieszkańców miejscowości Mszana i Zawadka Rymanowska (dawne osiedla PGR) oraz nowo wybudowana sieć kanalizacyjna w miejscowości Równe. Ścieki z miejscowości Równe przesyłane są do oczyszczalni w Krośnie. Długość funkcjonującej sieci kanalizacyjnej (bez dł. podłączeń do budynków) przedstawia się następująco:

- ✓ w mieście Dukla jest ok. 8,3km kanalizacji, z czego 3,8km to kanalizacja sanitarna, a 4,5km kanalizacja ogólnospławna,
- ✓ w miejscowości Cergowa - ok. 15 km kanalizacji sanitarnej,
- ✓ w miejscowości Nadole – 6 km kanalizacji sanitarnej,
- ✓ w miejscowości Teodorówka - 0,5km kanalizacji sanitarnej,
- ✓ w miejscowości Równe - 21,6km,
- ✓ w miejscowości Zawadka Rymanowska - 1,5 km,
- ✓ w miejscowości Mszana - 2,5 km,
- ✓ w miejscowości Jasionka – 16,7 km

Ścieki z Dukli, Cergowej Nadola, Teodorówki i części Równego kierowane są na biologiczną oczyszczalnię ścieków typu BOS 500 w Dukli.

7.4 Wodociągi

Aktualnie na terenie miejscowości woda jest dostarczana z wodociągu, którego właścicielem jest Spółka Wodna Lipowica , a nadzór nad nią sprawuje Starostwo Powiatowe w Krośnie. Ponadto mieszkańcy posiadają własne ujęcia wody – przydomowe studnie.

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu zaopatrzenia gminy w wodę wyznaczono następujące kierunki działań:

- wyposażenie najbardziej zurbanizowanych jednostek osadniczych w wodociągi zbiorowe,
- rozbudowę istniejących sieci wodociągowych na bazie eksploatowanych ujęć,
- poprawę niezawodności funkcjonowania istniejących systemów ujmowania i rozprowadzania wody w tym budowę nowego alternatywnego ujęcia dla wsi Lipowica.

7.5 Gazyfikacja miejscowości

Wieś posiada sieć gazową.

7.6 Energetyka

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną jest istniejąca sieć średniego napięcia (SN) 30kV i 15 kV- wyprowadzona ze stacji elektroenergetycznych 110 kV/SN (GPZ- Główne Punkty Zasilania), usytuowane poza granicą gminy w GPZ Krosno Białołęcki i GPZ Besko.

8. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI LIPOWICA

Informacje na temat podstawowych zasobów charakteryzujących wieś Lipowica zostały sporządzone na podstawie analizy ankiet, w których mieszkańcy określili jak postrzegają swoją miejscowość. Tabela ta przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan wsi i obrazuje w pewien sposób moment rozwoju, w jakim obecnie się ona znajduje.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy miejscowości.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- ✓ środowisko przyrodnicze,
- ✓ środowisko kulturowe,
- ✓ dziedzictwo religijne i historyczne,
- ✓ obiekty i tereny,
- ✓ gospodarka, rolnictwo,
- ✓ sąsiedzi i przyjezdni,
- ✓ instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze				X
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X	
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki	X			
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
- święta, odpusty, pielgrzymki	X			

- tradycje, obrzędy, gwara	X			
- legendy, podania i fakty historyczne		X		
- ważne postacie historyczne	X			
- specyficzne nazwy		X		
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe		X		
- działki pod zakłady usługowe i przemysł		X		
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań		X		
- miejsca sportu i rekreacji		X		
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- ruch tranzytowy				X
- przyjezdni stali i sezonowi			X	
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Dom Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP	X			
- KGW	X			
- Stowarzyszenia	X			

9 Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu

Ze względu na specyficzne położenie miejscowości Lipowica w Przełęczy Dukielskiej, jej układ funkcjonalny, zabudowa podyktowana rzeźbą terenu, (płynąca rzeka Jasionka oraz Góra Cergowa i Kalinowska) oraz głównym ciągiem komunikacyjnym- droga krajowa nr 9 Radom-Barwinek zabudowa ukształtowała się wzdłuż ciągu komunikacyjnego. Zabudowa ta liczy zaledwie 84 budynki i ze względu na opisaną wyżej specyfikę terenu nie wykształciło się typowe centrum wsi. Mieszkańcy wsi w liczbie 279 (stan na 31.12.2009) ze względu na bliskie położenie w stosunku do stolicy gminy - miasta Dukla korzystają z podstawowych usług w zakresie zdrowotnym, kulturowym, społecznym z zaplecza w Dukli.

Wieś ze względu na swoją wielkość i położenie nie posiada szkoły, kościoła, ośrodka zdrowia, ośrodka kultury czy innych obiektów użyteczności publicznej.

Jedynym miejscem, w którym może gromadzić się lokalna społeczność jest dom ludowy. Zatem zdaniem lokalnej społeczności remont domu ludowego - jest zadaniem, które w pierwszej kolejności wymaga wykonania. Poczynione w tym zakresie działania pozwoliły na sporządzenie projektu przebudowy i rozbudowy budynku domu ludowego, uzyskanie przez gminę pozwolenia na budowę, pozyskanie funduszy i rozpoczęcie przebudowy. Kolejnym krokiem jest poszukiwanie dodatkowych źródeł wsparcia, które pozwolą na realizację przez Gminę Dukla pozostałych inwestycji.

Główne kierunki działań we wsi Lipowica.

- remont budynku domu ludowego- dokończenie (w tym poprawa elewacji, termomodernizacja, remont wnętrza, wykonanie ogrodzenia i parkingu, doposażenie i wymiana mebli)
- budowa i remont dróg gminnych, dojazdowych, wewnętrznych chodników
- budowa kanalizacji sanitarnej, wykonanie oświetlenia przy drogach gminnych.

Dom Ludowy w Lipowicy w trakcie przebudowy.

10. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI LIPOWICA

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku wsi Lipowica posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT wsi Lipowica w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji miejscowości, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech Lipowicy umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

10.1 Czynniki wewnętrzne

MOCNE STRONY

1. Korzystne położenie na głównych ciągach komunikacyjnych..
2. Opracowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
3. Walory przyrodniczo - krajobrazowe.
4. Brak zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko.

SŁABE STRONY

1. Nienajlepszy stan techniczny dróg, brak chodników.
2. Ograniczone możliwości finansowe.
3. Niska jakość życia w aspekcie kulturalnym i wypoczynkowo-rekreacyjnym.
4. Brak miejsc pracy.
5. Brak zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki.
6. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych.
7. Niski poziom płac w regionie.
8. Ukryte bezrobocie
9. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych.
10. Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych.
11. Trudne warunki geograficzno-klimatyczne i glebowe do rozwoju produkcji rolniczej.

10.2 Czynniki zewnętrzne

SZANSE

1. Położenie przygraniczne- w ciągu drogi krajowej/międzynarodowej
2. Sprzyjające walory do rozwoju turystyki, agroturystyki i turystyki weekendowej.
3. Możliwość uzyskania środków z zewnętrznych źródeł finansowania - w tym z funduszy Unii Europejskiej na finansowanie przedsięwzięć z zakresu rozwoju infrastruktury, technicznej, służby zdrowia, pomocy społecznej.
4. Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich i drobnej wytwórczości.
5. Nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami.
6. Rozwój oświaty i społeczeństwa informacyjnego.

ZAGROŻENIA

1. Niestabilny system prawny, szczególnie podatkowy w Polsce.
2. Trudno dostępny pieniądz (niestabilność kredytowa i bankowa).
3. Niestabilność polityczna i gospodarcza państwa.
4. Bezrobocie w regionie.
5. Postępujące rozwarstwienie ekonomiczne społeczeństwa.
6. Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki UE.
7. Odływ wykwalifikowanych pracowników do innych regionów i za granicę.

11. PLAN DZIAŁAŃ

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Lipowica spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju. Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu. Plan Odnowy Miejscowości Lipowica zakłada realizację wielu działań ze sfer społeczno-kulturalnego i gospodarczego życia mieszkańców.

Rodzaj działań	Planowany termin realizacji	Szacowane koszty w zł
Remont budynku domu ludowego- dokończenie (w tym poprawa elewacji, termomodernizacja, remont wnętrza, wykonanie ogrodzenia i parkingu, doposażenie i wymiana mebli)	2013-2018	360 000
budowa i remont dróg gminnych, dojazdowych, wewnętrznych, chodników	2014-2021	190 000
wykonanie oświetlenia przy drogach gminnych	2014-2016	40 000
Budowa kanalizacji sanitarnej	2016-2020	2 000 000

12. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Zebrania Wiejskiego, a następnie zatwierdzenie uchwałą Rady Miejskiej w Dukli. Wdrożenie Planu zleca się Burmistrzowi Dukli, Radzie Sołeckiej i Sołtysowi miejscowości Lipowica.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Dukli zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Lipowica. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka. Aktualizacja programu będzie się odbywać w układzie rocznym, za jej aktualizację odpowiedzialna będzie Rada Sołecka.

13. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Lipowica ma służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.